

Til lovforslag nr. L 56. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 26. juni 1998*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning¹⁾

(Beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning)

§ 1

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 337 af 4. juli 1985, som ændret ved § 2 i lov nr. 355 af 13. maj 1987, § 20 i lov nr. 192 af 29. marts 1989, § 114, stk. 4, i lov nr. 358 af 6. juni 1991, § 2 i lov nr. 388 af 20. maj 1992, § 2 i lov nr. 402 af 14. juni 1995 og lov nr. 430 af 10. juni 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, nr. 1, indsættes efter »udnyttelsen« : »og den dertil knyttede beskyttelse«.

2. I § 10 indsættes efter »forurening« : »samt de forureningstrusler, der kan påvirke vandressourcernes kvalitet.«.

3. I § 10 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Som led i kortlægningen identificerer amtsrådet de vandressourcer, som er særligt følsomme over for forurening, f.eks. fordi den naturlige beskyttelse over for en eller flere typer af forurening er særlig dårlig.«

4. § 11 affattes således:

»§ 11. På grundlag af kortlægningen og under hensyn til den igangværende og forventede erhvervs- og befolkningsudvikling gennemfører amtsrådet en planlægning af den fremtidige anvendelse og beskyttelse af regionens vandressourcer. Denne vandressourceplanlægning omfatter

- 1) en udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser,
- 2) en udpegning af områder med drikkevandsinteresser,
- 3) en udpegning af områder med begrænsede drikkevandsinteresser og
- 4) en afgrænsning af de dele af områder med særlige drikkevandsinteresser og af indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse, som er særligt følsomme over for en eller flere typer af forurening (følsomme indvindingsområder) med angivelse af, hvilken eller hvilke typer forurening de anses for følsomme over for,
- 5) en afgrænsning af områder, hvor amtsrådet finder, at en særlig indsats til beskyttelse af vandressourcerne er nødvendig til sikring af drikkevandsinteresserne (indsatsområder) og en prioritering af disse indsatsområder, samt
- 6) en tidsplan for udarbejdelse og iværksættelse af de i § 13 nævnte indsatsplaner.

Stk. 2. Vandressourceplanlægningen skal koordineres med amtets indsats på jordforureningsområdet og med andre relevante aktiviteter, som amtet udfører.

Stk. 3. Områder med særlige drikkevandsinteresser, områder med drikkevandsinteresser, områder med begrænsede drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder, indsatsområder samt prioritering af indsatsområderne udpeges i regionplanen.«

1) Indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand imod forurening forårsaget af nitrater fra landbruget.

5. Efter § 11 indsættes:

»§ 12. Til at bistå sig ved udarbejdelsen og realiseringen af vandressourceplanlægningen efter § 11, stk. 1, opretter amtsrådet et koordinationsforum bestående af repræsentanter for amtskommunen, kommunerne i amtet, vandforsyningerne i amtet, andre berørte myndigheder, jordbruket, industri og eventuelle andre relevante parter i amtet.

§ 13. For hvert af de indsatsområder der er fastlagt i regionplanen, skal amtsrådet vedtage en indsatsplan. Amtsrådet skal følge den prioritering, som er fastlagt i regionplanen.

Stk. 2. Indsatsplanen skal udarbejdes på baggrund af en nærmere kortlægning af arealanvendelse, forureningstrusler og naturlig beskyttelse af de pågældende vandressourcer.

Stk. 3. Indsatsplanen skal indeholde en detaljeret opgørelse over behovet for beskyttelse samt retningslinjer og tidsplan for myndighedernes indsats til opnåelse af denne beskyttelse.

§ 13 a. En kommunalbestyrelse eller ejeren af et alment vandforsyningsanlæg kan vedtage en indsatsplan for et område, hvis kommunalbestyrelsen eller ejeren af vandforsyningsanlægget finder, at retningslinjerne eller prioriteringen i vandressourceplanlægningen og regionplanen er utilstrækkelige til at sikre kommunens eller vandforsyningsanlæggets interesser, jf. dog § 13 b, stk. 2. Bestemmelserne i § 13, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. En indsatsplan efter stk. 1 må ikke stride mod regionplanlægningen, vandressourceplanlægningen, vandforsyningsplanen eller indsatsplaner vedtaget efter § 13.

§ 13 b. Den, der udarbejder en indsatsplan efter § 13 eller § 13 a, skal inddrage alle de berørte parter i forbindelse med udarbejdelsen.

Stk. 2. En indsatsplan efter § 13 a kan ikke vedtages endeligt før 12 uger efter, at amtsrådet har modtaget det færdige udkast til planen. Amtsrådet påser, at bestemmelserne i stk. 1, § 13 a, stk. 2, og yderligere retningslinjer udstedt af ministeren efter § 15 eller § 16, stk. 1, er overholdt, samt at hensynet til beskyttelsen af vandressourcerne i øvrigt er tilgodeset. Hvis amtsrådet inden udløbet af den i 1. pkt. nævnte frist gør indsigelse mod udkastet, kan indsatsplanen ikke vedtages endeligt, før der er opnået enighed.

Kan enighed ikke opnås mellem amtsrådet og en kommunalbestyrelse, der har udarbejdet udkast til en indsatsplan, afgøres spørgsmålet af miljø- og energiministeren. Kan enighed ikke opnås mellem et amtsråd og en ejer af et alment vandforsyningsanlæg, bortfalder indsatsplanen.

Stk. 3. Når en indsatsplan efter § 13 eller § 13 a er vedtaget, skal de berørte grundejere og andre berørte parter have skriftlig, individuel underretning herom og om indholdet af planen.

§ 13 c. Amtsrådet gennemfører indsatsplaner vedtaget efter § 13, i det omfang de relevante beslutninger ligger inden for dets beføjelser. Kommunalbestyrelsen lægger ved afgørelse af sager inden for dens beføjelser de retningslinjer til grund, der er givet i en indsatsplan vedtaget efter § 13.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen gennemfører indsatsplaner, som den har vedtaget efter § 13 a.

§ 13 d. Amtsrådet kan for at gennemføre en indsatsplan vedtaget efter § 13 eller § 13 a indgå aftale med ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over en ejendom om dyrkningspraksis eller andre restriktioner i arealanvendelsen eller om salg af hele eller dele af ejendommen til amtet.

Stk. 2. Efter aftale med kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor et alment vandforsyningsanlægs vand forbruges, kan det i en aftale som nævnt i stk. 1 bestemmes, at kommunen helt eller delvis skal betale det beløb, der ifølge aftalen tilkommer ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over ejendommen.

Stk. 3. Efter høring af ejeren af et alment vandforsyningsanlæg og efter aftale med kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vandforsyningsanlæggets vand forbruges, kan det i en aftale som nævnt i stk. 1 endvidere bestemmes, at vandforsyningsanlægget helt eller delvis skal betale det beløb, der ifølge aftalen tilkommer ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over ejendommen under forudsætning af, at anlægget har fordel af aftalen.

Stk. 4. En kommunalbestyrelse eller ejeren af et alment vandforsyningsanlæg kan for at gennemføre en indsatsplan vedtaget efter § 13 eller § 13 a indgå aftale med ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over en ejendom om dyrkningspraksis eller andre restriktioner i arealanvendelsen. Kommunalbestyrelsen kan under

samme betingelser indgå aftale om salg af hele eller dele af ejendommen til kommunen. Efter høring af ejeren af et alment vandforsyningsanlæg kan det i en aftale indgået af kommunalbestyrelsen bestemmes, at vandforsyningsanlægget helt eller delvis skal betale det beløb, der ifølge aftalen tilkommer ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over ejendommen under forudsætning af, at anlægget har fordel af aftalen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen eller ejeren af et alment vandforsyningsanlæg skal, inden der indgås aftale efter stk. 4, meddele indholdet af den påtænkte aftale til amtsrådet. Amtsrådet påser, at aftalen ikke strider mod vandressourceplanlægningen eller indsatsplaner vedtaget efter § 13 eller vil vanskeliggøre gennemførelsen af disse planer. Fremsætter amtsrådet inden en frist af 2 uger indsigelse mod aftalen, kan denne ikke indgås. Kan der ikke opnås enighed mellem amtsrådet og kommunalbestyrelsen, afgøres spørgsmålet af miljø- og energiministeren. Kan der ikke opnås enighed mellem amtsrådet og ejeren af et alment vandforsyningsanlæg, kan aftalen ikke indgås.

Stk. 6. Aftaler efter stk. 1 og 4 kan tinglyses med prioritet forud for alle rettigheder i ejendommen. § 64 i lov om offentlige veje finder anvendelse med hensyn til udbetalingen af det aftalte beløb.

6. I § 14 a, stk. 1, indsættes efter »§ 16, stk. 2«: », eller mod en indsatsplan vedtaget efter § 13«.

7. I § 14 a, stk. 2, indsættes efter »§ 11«: »og indsatsplaner vedtaget efter § 13«.

8. I § 15, stk. 1, indsættes efter »vandindvinding«: », beskyttelse af vandressourcerne«.

9. § 16, stk. 1, affattes således:

»Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om kortlægningen efter § 10 og dennes gennemførelse, om indholdet af planlægningen efter §§ 11 og 14 samt om grundlaget for og indholdet af indsatsplaner efter §§ 13 og 13 a.«

10. § 16, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om tidsfrister og procedure i forbin-

delse med tilvejebringelse af planlægning efter §§ 11, stk. 1, og 14, herunder om inddragelse af det i § 12 nævnte koordinationsforum, samt om revision af planlægningen. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om tidsfrister og procedurer i forbindelse med tilvejebringelse og iværksættelse af indsatsplaner efter §§ 13 og 13 a.«

11. I § 46, stk. 2, indsættes efter »vandet«: », jf. § 52 a«.

12. I § 48, stk. 1, indsættes efter »anvendelse«: », kortlægning, overvågning og beskyttelse«.

13. I § 48, stk. 1, indsættes efter »kan amtsrådet«: »efter forhandling med de berørte kommuner og vandforsyningsanlæg«.

14. I § 48, stk. 1, ændres », ligesom amtsrådet kan« til: »og«.

15. I § 48, stk. 2, indsættes efter »fastsættes«: »i mangel af enighed mellem parterne«.

16. Efter § 52 indsættes:

»§ 52 a. Ved levering af vand fra et alment vandforsyningsanlæg kan i prisen indregnes nødvendige udgifter til indvinding og distribution af vand, lønninger og andre driftsomkostninger, administration, driftsmæssige afskrivninger, forrentning af fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne og henlæggelser til nyinvesteringer. Desuden kan et alment vandforsyningsanlæg afholde udgifter til rådgivning af sine kunder om vandbesparelser, finansiering af vandbesparende foranstaltninger samt deltagelse i vandværkssamarbejder og lignende. Herudover kan indregnes udgifter til kortlægning, overvågning og beskyttelse af de vandressourcer, som anlægget indvinder fra eller i fremtiden kan forventes at indvinde fra, i det omfang en sådan supplerende overvågning og beskyttelse ud over den offentlige kortlægning, overvågning og beskyttelse er nødvendig eller hensigtsmæssig for vandforsyningsanlægget.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter også prisfastsættelse for salg af vand mellem almene vandforsyningsanlæg.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om prisfastsættelsen efter stk.

1, herunder regler om forrentning af indskuds-kapital.

§ 52 b. Almene vandforsyningsanlæg kan etablere et samarbejde med henblik på samlet varetagelse af og fordeling af udgifterne til kortlægning, overvågning og beskyttelse af vandressourcerne som nævnt i § 52 a og andre aktiviteter, der har til formål at forebygge eller afhjælpe forsyningsproblemer forårsaget af kvaliteten af disse vandressourcer.

Stk. 2. Vilkårene for et samarbejde efter stk. 1 aftales af de deltagende parter, jf. dog stk. 3, § 48, stk. 2, og § 53. Det kan herunder aftales, at samarbejdet skal overtage alle eller visse af de beføjelser, som ejeren af hvert enkelt vandforsyningsanlæg har efter denne lov med undtagelse af opkrævning af bidrag som nævnt i § 53.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler for samarbejder efter stk. 1, herunder om samarbejdernes form og vilkår.«

17. I § 53 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Såfremt et samarbejde etableret efter § 48 eller § 52 b omfatter almene vandforsyningsanlæg i flere kommuner, fastsættes eller godkendes anlægs- og driftsbidrag af kommunalbestyrelserne i forening. Opnås der ikke enighed mellem kommunalbestyrelserne, afgøres sagen af miljø- og energiministeren.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

18. I § 53, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres »*stk. 2*« til: »*stk. 3*«.

19. I § 54, *stk. 1*, ændres »*stk. 1* og *2*« til: »*stk. 1-3*«.

20. Efter § 59 indsættes:

»§ 59 a. Ejeren af et alment vandforsyningsanlæg kan for at overvåge kvaliteten af de vandressourcer, der indvindes fra, etablere overvågningsboringer i indvindingsoplandet. Den myndighed, som kan meddele tilladelse til vandindvindingen, kan som et vilkår i indvindingstilladelsen fastlægge antallet og placeringen af overvågningsboringerne. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om etablering af overvågningsboringer for almene

vandforsyningsanlæg med eksisterende indvindingstilladelser.«

21. I § 60, *stk. 1*, indsættes efter »vandforsynings-systemer«: », herunder de i § 59 a nævnte overvågningsboringer«.

22. Efter § 69 indsættes:

»§ 69 a. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at ejeren af et vandforsyningsanlæg skal give meddelelse, hvis en indvindingsboring tages ud af drift, herunder hvis boringen lukkes, samt om årsagen hertil.«

23. I § 76 indsættes som *nr. 1*:

»1) Kommunalbestyrelsernes og amtsrådenes afgørelser efter kapitel 3.«

Nr. 1-3 bliver herefter nr. 2-4.

24. Efter § 89 indsættes:

»§ 89 a. Miljø- og energiministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.«

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 625 af 15. juli 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 19 indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Ministeren kan for områder, der i regionplanen er udpeget som indsatsområder med hensyn til nitrat, fastsætte regler om godkendelsesordninger for etablering eller udvidelser af husdyrhold, som kan medføre en forøgelse af risikoen for forurening af grundvand eller overfladevand.

Stk. 7. Ministeren kan fastsætte regler til begrænsning af eller forbud mod tilførsel af husdyrgødning og affaldsprodukter til jordbrugsformål til områder, der i regionplanen er udpeget som indsatsområder med hensyn til nitrat.«

2. Efter § 26 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 26 a. Når der er vedtaget en indsatsplan for et område efter vandforsyningslovens § 13 eller § 13 a, kan amtsrådet, hvis der ikke kan opnås en aftale herom på rimelige vilkår, endeligt eller midlertidigt mod fuldstændig erstatning pålægge ejeren af en ejendom i området de rådighedsindskrænkninger eller andre foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser mod forurening med nitrat eller pesticider. Pålæg efter 1. pkt. kan tillige meddeles af kommunalbestyrelsen, hvis der er vedtaget en indsatsplan for området efter vandforsyningslovens § 13 a.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, i hvilke tilfælde og på hvilket dokumentationsgrundlag der kan meddeles pålæg efter stk. 1.

Stk. 3. Reglerne i § 45 og §§ 47-49 i lov om offentlige veje finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med gennemførelse af pålæg efter stk. 1, idet det dog er amtsrådet eller kommunalbestyrelsen, der udfører de opgaver, som er tillagt vejbestyrelsen i henhold til lov om offentlige veje.

Stk. 4. Ved amtsrådets eller kommunalbestyrelsens pålæg af rådighedsindskrænkninger eller andre foranstaltninger efter stk. 1 skal de meddelte pålæg respekteres af indehaveren af enhver rettighed over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Stk. 5. Amtsrådet eller kommunalbestyrelsen kan for ejerens regning lade et pålæg tinglyse på ejendommen. Hvis pålægget bortfalder, skal amtsrådet eller kommunalbestyrelsen lade pålægget aflyse fra tingbogen.«

3. Efter § 64 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 64 a. Erstatning efter § 26 a betales af den myndighed, der har truffet beslutningen, eller, hvis kommunalbestyrelsen har givet samtykke

hertil, helt eller delvis af det eller de vandforsyningsanlæg, der har fordel af beslutningen. Såfremt der opstår tvist om fordelingen af erstatningsbetalingen, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne ligesom spørgsmålet om erstatningens størrelse, jf. § 61.«

4. I § 110, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »ulovligt forhold« : »eller pålæg efter § 26 a«.

5. I § 110, *stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »§ 19, stk. 5«: »-7«.

§ 3

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 563 af 30. juni 1997, foretages følgende ændring:

1. I § 6, *stk. 3, nr. 11*, indsættes efter »vandressourcerne«: », herunder udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser, områder med drikkevandsinteresser og områder med begrænsede drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder, indsatsområder, samt en prioritering af indsatsområderne«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 1998.

Stk. 2. Regler i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 7, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, fastsættes således, at de respekterer kontraktmæssige forpligtelser vedrørende aftaler om aftagelse af husdyrgødning og affaldsprodukter til jordbrugsformål indgået inden reglerens ikrafttræden. Der kan dog ikke over for offentlige myndigheder støttes ret på sådanne aftaler længere end 5 ½ år fra disse reglers ikrafttræden.